

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Tertius, Sive Exempla Divinae Irae, Per Opera Poenitentiae, Nobis
Leniendae - Per Quadragesimam Anno M. DC. XLVIII. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 11. Impuros speculum habere in hoc exemplo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48194)

40 Cap. III. Damnatæ femina exemplo, voluptates desinere in miseria. ni multos putare, ait S. Chrysostomus, terroris causa, etiam in parais exaggerari minas preceptis, superest, ut adulteros, masculorum conubitoros, molles, & idololatrias memorato illo supplicio eximant. Quid si terroris tantum causa & non pro veritate supplicia promittuntur; consequens erit etiam, ut honorum pollicitationes adhortandi tantummodo, & non veritatis gratia promittantur. Et si ita de utraq; parte sentiamus, resoluta sunt omnia religionis nostra dogmata, si nihil aliud in omnibus mandatis ac preceptis diuinitus datis agi dicitur, nisi ut aut bonorum vana spes homines, aut pœna terror inanis astringat. Et paulo post. Illa diabolica deceptio est, qua hac ad terrorē dicit hominibus scripta, ut resoluat diuini iudicij metum, & remissiores nos erga obedientiā reddat, & custodiam mandatorum Dei. Ob hoc enim tales diabolus suggerit sensus, & intelligentias huiusmodi ignauas animas docet, ut presentis interim temporis resoluat vigorem, arguendas sine dubio in die iudicij, ubi iam pœnitentia nihil proderit. Quid enim utilitatis erit huic, qui nunc seducitur, si tunc intellexerit errorem suum, cum pœnitendū iam non erit tempus? Non ergo inaniter decipiamus nosmetipsos, neque circumscribamur in perniciem nostri, neque aliam nobis pœnam incredulitatis crimine conquiramus. Non enim solum si inobedientes sumus mandatis Christi, sed & si increduli existamus, supplicia nos manebunt. Non credere autem ex eo accidit, cum viribus desicimur ad explenda mandata: dum enim commoda, qua nobis ex obedientia promeniunt, vobis comparare volumus, neque ea facere, qua precepta sunt, ut animum futurorum metu liberemus, conscientie pondere grauati & profocati parati supplicij timorem abycere omnem studemus, & in aliud nos barathrum precipites agimus, dum tormentis illis fidem abrogamus. Et quemadmodum sepe homines agri, cum multis febribus aguntur, si in aquas semetipsos frigidas iniecerint, ad presens quidem aliquid videntur sibi quasiuisse solatiū, multiplicatas verò corpori suo flammis febrium separant: ita & nos agimus, cum stimulamur conscientia peccatorum, & in Euripum nos, vel lacus contritos prauæ intelligentia precipitamus. Ex hoc enim iam necessario quasi licitè peccamus. Sic enim quasi per conscientiam feritas increfcit.

XI.
 IMPVROS SPE-
 CVLVM HARE-
 RE IN HOC
 EXEMPLE.

Sic matri accidit supradictæ, sic accidit plerisque peccatoribus. Quod non credunt, non timent. Ait Apostolus: Nolite seduci, quoniam neque fornicarij, neque idolis seruientes, neque adulteri, neque

neque molles, neque masculorum concubitores, neque fures, neque auari, neque maledici, neque rapaces regnum Dei possidebunt. Hæc si crederent, non essent tot, qui noctes & dies impura cogitent, dicerent, facerent, & omnibus membris Veneri litarent: qui filiabus, qui ancillis, qui ipsis matronis infādiantur; qui nullam sinunt transire, quam non etiam in ipsis plateis vel manibus, vel fornicantibus oculis invadant. Nec verentur, se videri à pueris, quos, vt mater illa filiam, scandalizant, & talia docent antè, quàm sciant orare. Immodò eos iubent, & laudant si faciunt, quæ dicere est pudor. Sed illi nec dicere, nec facere erubescunt. Hinc fraterculus auditus est dicere ad parvam sororem: *Veni faciamus, sicut parentes nostri.* O pudor! ô inferne, vbi es? Porro quid non tentant, vt infernum mereantur? Neque enim tantum obseruant dominos, parentes vel maritos, quacumque ex causa, aut officio absentes; sed ipsa templa adeunt, non vt Deum, sed vt quod turpiter amant, adorent. In templo faciunt abominationes infandas. Quid si nonnulli vix è templo, & à communione egressi, per iocum & iactationem audent dicere, Christum hodie & diabolum certauisse, nec se in ipsa sacra synaxi à pulcherrima puella, juxtà ad SS. Eucharistam accedente, oculos continere potuisse? Nonne hoc est oculis, nonne lingua fornicari? quin & auribus, nam talia dicunt, vt talia vicissim audiant. Quin & odores, & calidos cibos eundem in finem adhibent, vt de reliquis nihil dicam, quando inter duas sorores, inter matrem & filiam, hominem & canem, discrimen non habetur. An non his talibus merito Deus, iudex iustus, tenebras, fumum, foetorem, stridorem dentium, carcerem, picem, ignem, cruciatus æternos decreuit? Et tamen adhuc peccant, adhuc ista non curant, quid facerent, si Deus pœnas leuiiores statuisset? si, sicut ciuiles magistratus solent, pro adulterio ad gladium, pro furto ad laqueum, pro latrocinio ad rotam, pro veneficio ad flammam, & mortem vnus dimidix, aut integræ horæ dumtaxat, aut vnus anni damnare voluisset? Nonne dixissent, pro vna mala hora, aut anno, possum multos dies, & annos bonos habere. At non sic voluit Deus, æterna supplicia decreuit: quæ si non deterrent peccatores, nihil eos deterret: desperant sunt, I, ô miserrime peccator, & qui hæc tormen-

1. Cor. 7. 9.
1. Tim. 4. 10.

ta vno colloquio, aut cogitatione obscœna, vno aspectu, & vno osculo, vno tactu, aut amplexu jam dudum meruisti; perge aliud nihil nisi Veneres cogitare, loqui, & mille actibus immo artibus, exercere; jam quidem in voluptate es, sed qui tam delicatus es, vt ne minimum nunc possis pati molestiã, expecta quantum æternorum tibi suppliciorum sis thesaurizaturus. Oculi tui non speciosas puellas, sed deformissima & horrendissima monstra Acherontis spectabunt; fumum, lachrymas, & tenebras patientur. Loco aromatum foetores sulfuris & damnatorum olfacies. Loco cantilenarum & turpium sermonum æterna conuicia, & lamenta audies. Pro dulci vino amarã tibi erunt lachrymã. Tactus tuus, quid possit ignis, experietur. Vnius noctis, vnius horã, vnius momenti voluptas æternis flammis castigabitur. Nondum tamen ibi sumus, Auditores, essemus ibi, si in tali statu nos mors deprehendisset. Mirum est, eos maximè, qui minimum possunt pati, tantis se malis obnoxios facere. Mirum, Deum, quod jam toties meruissimus, huc vsque distulisse. Sed hæc infinita est illius bonitas, pœnitentiam nostram expectantis, quam multis alijs, nobis longè melioribus, denegauit. O quàm pœnitentiam faceret mater illa, aut alius damnatorum, si ex inferno dimissus pœnitentiam facere permetteretur! Nos adhuc possumus, illis negatur. O quàm saxeus, quàm incredulus est, qui dum potest, hæc tormenta non euadit! & dignus est inferno, quia sua culpa perit, quisquis illum credit, & non fugit.

C A P V T I V.

MARCI GUTERRII MILITIS IN-
COMPARABILIS EXEMPLO, NOS DOCERI,
QVO MODO, IN MILITIA SPIRITVALI, ANIMA
CONTRA PECCATVM SIT DEFEN-

DENDA.

I.
MILITES NON
OMNES ESSE
IMPIOS.
Lucan. lib. 10.
bell. ciu.

ULTI de militibus malè loquuntur, eorumq; licentiam,
rapinas, impietatem accusant, inter quos Poëta ait:

*Nulla fides pietasq; viris, qui castra sequuntur,
Venalesq; manus; ibi fas, ubi maxima mercus:*

quod